2016-10-21

Warbixin bukaanka jabtada (2016-10-21)

Qoraalka dhakhtarada ka hortagga cudurada faafa

Maxaa warbixintaan lagu siinayey?

Waxaad qaadday ama lagugu tuhunsan yahay cudurka jabtada. Waxaa halkaan ku qoran warbixin ku saabsan jabtada, sida loo daaweeyo iyo waxa lagaaga baahan yahay inaad samayso.

Waa maxay jabto?

Jabtada waxaa keena bakteeriyo badanaaba gasha xuubabka kaadimareenka, siilka, malawadka iyo jidiinka.

Sidee loo qaadaa jabtada?

Jabtada waxaa inta badan la isku qaadsiiyaa galmo aan la is-ilaalin, ha noqoto mid xubnaha galmada la iskala sameeyey ama mid futada ama mararka qaarkood afka la isticmaalo. Waxaa kaloo la isku qaadsiin karaa isa salaaxidda iyo qalabka galmada loo isticmaalo.
Jabtada laguma kala qaado dharka iyo shukumaanada la isla isticmaalo ama musqusha la isla wadaago maadaama aysan bakteeriyadu ku badbaadi karin bannaanka jirka. Marar badan ayaa la qaadi karaa jabtada.

*Istiimin = "salaaxid dareen leh", in la isa salaaxo iyadoo la isu galmoon, wadajir u seegeysi.

Ma la garan karaa in jabto la qabo?

Dad badan oo cudurka qaada ma muujiyaan wax astaamo ah, micnaha ma gartaan inay infakshan qaadeen.
Qaar ayey kaadidu gubtaa. Qaar ayuu jidiinku xanuunaa haddii halkaas bakteeriyo ka gashay. Dumarka waxaa ka dareeri kara dhacaan huruud ah iyo inay xanuun ka dareemaan gumaarka. Ragga dhacaan ayaa ka soo dareeraa kaadimareenka, xiniinyuhuna waa xanuunaan. Dhacaan ayaa ka soo dareeri kara futada haddii la iska la galmoodo. Jabtada waa la isqaadsiin karaa xataa haddii aysan astaamaheedu muuqan.

Ma khatar baa jabtadu?

Haddaan laga daaweyn waxaa dumarka dhaawac ka soo gaari karaa ugxansidayaasha, taas oo keeni karta inay ku adkaato uurqaadiddu ama ilmuhu ku abuurmo ilmagaleenka bannaankiisa. Ragga infakshan ayaa ka geli kara kiishka shahwadda. Jabtadu waxay kaloo sababi kartaa infakshan indhaha ku dhaca iyo xanuun kalagoysyada

Sidee loo daaweeyaa jabtada?

Antibiyootiko ayaa jabtada lagu daaweeyaa (cirbad ama kiniini). Infakshanka ayaa kaa baaba'aya haddaad kiniiniga u qaadato sida laguugu qoray oo aad raacdo talooyinka lagu siiyo. Daaweyntu waa lacag la'aan.
Waa inaad waqtiga cusub oo lagu qabtay ku timaaddaa rugta qaabbilaadda. Si loo ogaado in infakshankaasi baaba'ay waxaa loo baahnaan karaa baaritaan cusub.

Marka aad qabto jabtada, **waa in aadan khatar gelin oo aadan qaadsiin qof kale.**
Habka ugu ammaansan waa in aadan qof galmo la samayn ilaa inta dhakhtarku ka caddeynayo inaad bogsootay. Haddiise aad dooneyso inaad qof galmo la sameyso, waxaa **khasab** kugu ah inaad qofkaas u sheegto inaad jabto qabto oo aad isticmaasho wax celiya isu gudbinta (cinjir).

Dabagalka cudurka - maxay la micne tahay?

Aad ayey muhiim u tahay in la ogaado dadka qaba jabtada si loo daaweeyo, si loo yareeyo khatarta dhaawac (eeg kor) ama in aan infakshankaas la qaadsiin dad kale.
Haddaad qabto jabto waa inaad u sheegtaa qofka cudurka baaraya dadka aad horay u la soo galmootay, mararka qaarkood ilaa sannad ka hor.
Waxa aad u sheegto qofka dabagalka ku samaynaya cudurka waa sir (sirta xirfadda). Qofka aad tahay loo ma sheegi doono dadka aad magacyadooda soo gudbiso. Waxaa keli ah oo loo sheegayaa inay ku khasban yihiin inay isbaaraan.

Jabtadu waxay ku caddahay sharciga ka hortagga cudurada faafa - maxay la micne tahay?

Sharciga ka hortagga cudurada faafa waxaa ku cad habka looga hortegayo cudurada sida jabtada si uusan ugu sii fidin dadka kale. Haddaad qabto ama lagugu tuhunsan yahay cudurka jabtada, **waxaa khasab kugu ah inaad raacdo talada** dhakhtarkaaga.

- Waa inaad timaaddo booqashooyinka uu dhakhtarku mar dambe kuu qabto.
- Waa inaad qofka aad la galmooneyso u sheegtaa inaad qabto jabto ama isku tuhunsan tahay.
- Inta ay daawadu kuu socoto waa inaad isticmaashaa wax aad isku ilaaliso sida cinjirka (kondom).

Haddaad u aragto in amar lagu siiyey uu qaldan yahay, waxaad kala xiriiri kartaa dhakhtarka ka hortagga cudurada faafa ee gobolkaaga.

Ma dooneysaa inaad ogaato wax dheeraad ah?

Warbixin dheeraad ah oo jabtada ku saabsan waxaa laga helayaa
www.1177.se
www.folkhalsomyndigheten.se
www.umo.se (barta internetka ee qaabbilaadda dhallinyarada)

Qaybta warbixin ikhtiyaari ah (*frivillig informationsruta*)

Waxaad la kulantay (*Du har träffat*)

....

Taariikhda loo qabtay raadraac cudurka (*Smittspårning bokad datum*)

....

Soo-noqoshada dambe (*Nästa återbesök*)

....

Lambarka telefoonka/waqtiga telefoonada ee qaabbilaadda (*Telefonnummer/telefontid till mottagningen*)

....